

144. ÜLGASE mõis (Ilgas). Kõrvalmõis, kuulus Kostivere mõisa juurde.

Jõelähtme k/n, Kostivere sovhoos (Jõelähtme kihelkond).

Peahoone on hävinud, tema kohal on kaasaegne majandi abikeskuse hoone, mille müürides võib olla fragmente algsest peahoonest.

Kõrvalhooneid omas mõis arvukalt, kuid neist on säilunud vaid osa. Hooned selgepiirilist ansamblit ei moodusta. Olulisemad on:

Valitsejamaja (?) on väike ühekordne kivihoone, kaetud poolkelpkatusega. Hoone on kaasajal individuaalelamuna väga ulatuslikult ümber ehitatud. Võis pärineda XIX sajandist.

Ait on väike õhukese krohvikihiga paekivihoone, mille ühe nurga all välise sissepääsuga kelder. Hoonet katab kitsaste üleulatuvate räästastega poolkelpkatuse, millel osaliselt säilunud S-kivikate, osa laastukattega. Hoone võib pärineda XIX saj. keskelt.

Laut (?): on säilunud vaid ots, mis ümber ehitatud elamuks ja töökojaks. Algne ehitus oli krohvitud paekivist hoone, ilmselt XIX saj. keskelt.

Rehi on mäeastangul väga pikk krohvimata paekivihoone, kus müüris ka maakiviridu. Hoonet katab kaasaegne eterniitkatte ja laudotsviiludega lihtne viilkatus. Hoone võib pärineda XIX saj. II poolest.

Kelder on mitme sissepääsuavaga pooles ulatuses maapealne ehitus mille viilud ja katus hävinud. Ehitus võib pärineda XIX saj. keskelt.

Park ei ole suur, tingituna mõisa asendist paeklindi vaheastangul, on kitsas vabakujulise planeeringuga puuderühmadega, mis astangu all läheb sujuvalt üle parkmetsaks. Puuliikidest domineerivad pärnad, tammed, vahtrad. Pargi dominandiks on suur lehiste grupp. Parkmets saartest ja sangleppadest. Kõik metsistunud, riisustatud, korras on väljak peahoone ümber.

Külastatud ja pildistatud 1975.a.

Ülgase mõis.
Hoone peahoone kohal.